

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: + 380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

Народному депутату України
Осуховському О.І.

№ _____
На № _____
Г _____

Шановний Олегу Івановичу!

Міністерство юстиції України в межах компетенції розглянуло Ваші депутатські запити від 20 грудня 2018 року №№ 350-18/505, 350-18/507, 350-18/508, 350-18/509, оголошені на засіданні Верховної Ради України 21 грудня 2018 року, надіслані листами Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 21 грудня 2018 року №№ 11/10-2018, 11/10-2020, 11/10-2021, 11/10-2022, у тому числі скеровані до Мін'юсту листами Адміністрації Президента України від 09 січня 2019 року № 02-01/33, Прем'єр-Міністра України Гройсмана В.Б. від 04 січня 2019 року № 51914/2/1-18, Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України Кубіва С.І. від 05 січня 2019 року № 5191/3/1-18, та повідомляє.

Процедура розгляду, зокрема, відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон) скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіального органу Мін'юсту, що здійснюється Мін'юстом та його територіальними органами, визначена Порядком розгляду скарг у сфері державної реєстрації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1128 (зі змінами) (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 2 Порядку для забезпечення розгляду скарг суб'єктом розгляду скарги утворюються постійно діючі комісії з питань розгляду скарг у сфері державної реєстрації, положення та склад яких затверджуються Мін'юстом або відповідним територіальним органом.

Відповідно до пункту 12 Порядку за результатами розгляду скарги суб'єкт розгляду скарги на підставі висновків Комісії з питань розгляду скарг у сфері державної реєстрації (далі – Комісія) приймає мотивоване рішення про задоволення скарги або про відмову в її задоволенні з підстав, передбачених, зокрема, Законом, у формі наказу.

138791

20 лютого 2018 року до Міністерства юстиції України надійшла скарга Національного музею історії України від 16 лютого 2018 року № 21-16/02-юр.

26 лютого 2018 року відбулось засідання Комісії, на якому розглядалась вищевказана скарга.

Керуючись пунктом 9 частини восьмої статті 37 Закону та Порядком, за результатом розгляду вищезазначеної скарги Міністерством юстиції України прийнято рішення у формі наказу від 28 лютого 2018 року № 650/7 «Про відмову у задоволенні скарги Національного музею історії України від 16.02.2018 № 21-16/02-юр» у зв'язку з тим, що розгляд питань, порушених у скарзі не належав до компетенції Міністерства юстиції України, оскільки право набуто на підставі рішення суду (копія додається).

05 січня 2017 року до Міністерства юстиції України надійшла скарга від 22 грудня 2016 року.

Розгляд вищезазначеної скарги Комісією відбувся 24 березня 2017 року.

Керуючись пунктом 1 частини восьмої статті 37 Закону та Порядком, за результатами розгляду зазначеної вище скарги Міністерством юстиції України на підставі висновку Комісії прийнято рішення у формі наказу від 05 квітня 2017 року № 1173/7 «Про відмову у задоволенні скарги від 22 грудня 2016 року» у зв'язку з тим, що скарга оформлена без дотримання вимог, визначених частиною п'ятою статті 37 Закону, оскільки скарга не містила відомостей про наявність чи відсутність судового спору з порушеного у скарзі питання, що може мати наслідком скасування оскаржуваного рішення державного реєстратора та/або внесення відомостей до Державного реєстру прав (копія додається).

12 вересня 2018 року до Міністерства юстиції України надійшла скарга в інтересах народного депутата України Дерев'янка Ю.Б. від 11 вересня 2018 року.

Розгляд вищезазначеної скарги Комісією відбувся 01 жовтня 2018 року.

Керуючись пунктом 2 частини шостої статті 37 Закону та Порядком, за результатами розгляду зазначеної вище скарги Міністерством юстиції України на підставі висновку Комісії прийнято рішення у формі наказу від 02.10.2018 року № 3114/5 «Про скасування рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень» (копія додається).

Також повідомляємо що до Комісії не надходила скарга від

Звертаємо увагу, що відповідно до частини десятої статті 37 Закону рішення, дії або бездіяльність Міністерства юстиції України можуть бути оскаржені до суду.

Також зазначаємо, що листом Міністерства юстиції України від 22 грудня 2018 року № 51359/1163-2-18/19.4.1 Вам надано відповідь за

результатами розгляду Ваших депутатських запитів від 22 листопада 2018 року №№ 350-18/471, 350-18/472, 350-18/473, оголошених на засіданні Верховної Ради України 23 листопада 2018 року, надісланих листами Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 04 грудня 2018 року №47534/3/1-18, Віце-прем'єр-міністра України Розенка П.В. від 04 грудня 2018 року № 47534/2/1-18 та Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 23 листопада 2018 року № 11/10-1540 стосовно державної реєстрації Будинку ветеранів сцени ім. Н.М. Ужвій (копія додається).

Крім того, зазначаємо, що послідовно проводячи курс на боротьбу з рейдерством у сфері державної реєстрації Міністерством юстиції ініційовано внесення змін до низки нормативно-правових актів з питань державної реєстрації.

Так, 21 листопада 2018 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 979 «Про внесення змін до Порядку акредитації суб'єктів державної реєстрації та моніторингу відповідності таких суб'єктів вимогам акредитації» (далі – постанова), якою внесено зміни до Порядку акредитації суб'єктів державної реєстрації та моніторингу відповідності таких суб'єктів вимогам акредитації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1130, та виключено положення щодо можливості здійснення державної реєстрації відокремленими підрозділами (філіями) юридичних осіб публічного права.

Наказом Міністерства юстиції України від 27 листопада 2018 року № 3716/5 визнано таким, що втратив чинність, наказ Міністерства юстиції України від 12 квітня 2016 року № 1098/5 «Про врегулювання відносин, пов'язаних з державною реєстрацією речових прав на нерухоме майно в межах декількох адміністративно-територіальних одиниць», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 квітня 2016 року за № 543/28673, яким передбачалася можливість здійснення державної реєстрації права власності та інших речових прав на нерухоме майно відокремленими підрозділами (філіями) акредитованих суб'єктів – юридичних осіб публічного права за місцезнаходженням нерухомого майна та відокремленого підрозділу (філії).

Також зазначаємо, що абзацом п'ятим пункту 3 Порядку надання ідентифікаторів доступу до Єдиних та Державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 15 грудня 2015 року № 2586/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2015 року за № 1568/28013 (далі – Порядок), передбачено, що якщо щодо користувача діє рішення про анулювання/тимчасове блокування доступу до реєстру, адміністратор реєстру відмовляє в наданні ідентифікаторів доступу до такого реєстру відповідному користувачу незалежно від того, чи змінено ним категорію користувача (уповноважена особа суб'єкта державної реєстрації, центру надання адміністративних послуг, нотаріус, його помічник, посадова особа

Міністерства юстиції України, його територіальних органів, державний виконавець, приватний виконавець або інша особа, уповноважена відповідно до законодавства на здійснення реєстраційних дій у реєстрі) на момент звернення.

Крім того, згідно з абзацом третім пункту 3 Порядку доступ користувача до реєстрів здійснюється обов'язково із закріпленням персонального комп'ютера такого користувача, за допомогою якого здійснюється вхід до реєстрів, до ідентифікаторів доступу користувача та/або прив'язкою до ідентифікаторів доступу фіксованої IP-адреси користувача.

Також за пропозицією Міністерства юстиції України 24 жовтня 2018 року Урядом прийнято постанову № 860 «Про реалізацію експериментального проекту у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень і державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань».

Зазначена ініціатива Міністерства юстиції обумовлена необхідністю посилення вимог до осіб, які мають намір здійснювати діяльність державного реєстратора, а також державних реєстраторів, які були притягнуті до відповідальності за допущені порушення у сфері державної реєстрації.

Згідно з пунктом 2 Порядку реалізації експериментального проекту з організації визначення професійної компетентності осіб, які мають намір здійснювати функції державного реєстратора прав на нерухоме майно та/або державного реєстратора юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 року № 860, визначення професійної компетентності в обов'язковому порядку здійснюється, зокрема щодо державних реєстраторів, стосовно яких Мін'юстом прийнято рішення про тимчасове блокування доступу до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та/або Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, перед відновленням їм доступу до відповідного Реєстру.

27 грудня 2018 року Кабінет Міністрів України прийняв розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 року № 789», яким запроваджується сервісна послуга з подання заяви про заборону вчинення реєстраційних дій в електронній формі у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно.

Зазначена сервісна послуга надасть можливість забезпечити необхідну мобільність і конкурентоспроможність громадян та суб'єктів господарювання в сучасних економічних умовах, у тому числі забезпечить можливість оперативного захисту права власності та інших речових прав, зареєстрованих у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, що сприятиме

зменшенню проявів рейдерства у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Як позитивний результат роботи у вказаному напрямі можна відзначити прийняття Верховною Радою України 10 липня 2018 року у першому читанні проекту Закону України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та деяких інших законодавчих актів щодо протидії рейдерству» (реєстр. № 8121 від 14 березня 2018 року), яким передбачається запровадження низки антирейдерських заходів та встановлення дієвих запобіжників щодо захисту майнових прав власників і користувачів земельних ділянок з метою запобігання протиправному поглинанню і захопленню підприємств в аграрному секторі економіки. При цьому повідомляємо, що 20 грудня 2018 року за результатами розгляду законопроекту в другому читанні Верховна Рада України прийняла рішення повернути цей законопроект головному комітету на доопрацювання та внесення на повторне друге читання.

Водночас на розгляд Верховної Ради України внесений проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій захисту державою права власності» (реєстраційний № 9311 від 21 листопада 2018 року).

Зазначеним проектом Закону пропонується внесення змін до ряду законодавчих актів у сфері цивільних, корпоративних відносин, направлених на забезпечення максимальних гарантій захисту державою права власності.

Зокрема передбачається:

запровадження обов'язкового нотаріального посвідчення договорів, предметом яких є частка у статутному (складеному) капіталі товариства. Водночас запропоновано альтернативу – укладення таких договорів в електронній формі з максимальним ступенем захисту – підписання його сторонами з використанням кваліфікованого електронного підпису;

надання права власнику нерухомого майна встановити вимогу нотаріального посвідчення правочинів щодо свого майна, які на сьогодні не підлягають обов'язковому нотаріальному посвідченню. Така вимога буде вноситися до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, і у разі надходження до державного реєстратора договору без нотаріального посвідчення, законодавством у вказаній сфері передбачатиметься прийняття рішення про відмову в державній реєстрації прав;

виключення з суб'єктів державної реєстрації прав акредитованих державних та комунальних підприємств. По рішення Уряду суб'єктом може бути визначено виключно державне підприємство і лише в частині розгляду заяв в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису;

запровадження обов'язку державного реєстратора прав залишати без розгляду заяву про реєстрацію права на нерухоме майно, якщо кадастровий

номер земельної ділянки відсутній у Державному земельному кадастрі (у такому разі заява не приймається);

передбачається можливість продовження дії договору оренди земельної ділянки на такий самий строк і на таких самих умовах в автоматичному режимі реєстром, якщо договір оренди землі має умову про його автоматичне поновлення та орендована земельна ділянка не належить до земель державної або комунальної власності – інформація про автоматичне поновлення правочинів обов'язково вноситься до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно під час проведення державної реєстрації такого права;

удосконалення механізму виконання рішень про скасування державної реєстрації прав чи скасування документів, на підставі яких проводиться реєстрація шляхом застосування не процедури скасування записів, а шляхом внесення запису про належного власника;

запровадження механізму реєстрації прав на підставі рішень судів шляхом обов'язкового отримання примірника рішення в електронному вигляді з кваліфікованим підписом судді в порядку взаємодії з Єдиним державним реєстром судових рішень. Унеможливить реєстрацію на підставі підроблених судових рішень;

встановлення обов'язку підписання рішень загальних зборів щодо збільшення/зменшення статутного капіталу, щодо частки учасника у статутному (складеному) капіталі юридичної особи виключно учасниками чи уповноваженими ними особами із засвідченням справжності підписів чи створення таких документів в електронній формі з максимальним ступенем захисту – підписання його сторонами з використанням кваліфікованого електронного підпису.

Прийняття проекту Закону дозволить створити законодавчі передумови для посилення гарантій захисту державною права власності фізичних та юридичних осіб на нерухоме майно, корпоративних прав та дозволить продовжити реформування найбільш важливих сфер суспільного життя в Україні.

Додатково повідомляємо, що листи Міністерства юстиції України не встановлюють норм права, а мають інформаційний характер.

Додатки: на 7 арк. в 1 прим.

З повагою

Перший заступник Міністра

Олена СУКМАНОВА

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: + 380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

Народному депутату України
Осуховському О.І.

№ _____
На № _____
Г _____

Шановний Олеже Івановичу!

Міністерство юстиції України за результатами розгляду Вашого депутатського запиту від 22 листопада 2018 року № 350-18/471, № 350-18/472, 350-18/473 (далі – Запит), оголошеного на засіданні Верховної Ради України 23 листопада 2018 року та надісланого листами Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 04 грудня 2018 року № 47534/3/1-18, Віце-прем'єр-міністра України Розенка П.В. від 04 грудня 2018 року № 47534/2/1-18 та Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 23 листопада 2018 року № 11/10-1540, в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 95 Цивільного кодексу України передбачено, що філією є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює всі або частину її функцій.

Представництвом є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи.

Філії та представництва не є юридичними особами. Вони наділяються майном юридичної особи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею положення.

Відомості про філії та представництва юридичної особи включаються до єдиного державного реєстру.

Преамбулою Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон) встановлено, що Закон регулює відносини, що виникають у сфері державної

УВ Міністерство юстиції України

51359/1163-2-18/19.4.1 від

22.12.2018

— [Barcode]

50

173788

реєстрації юридичних осіб, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців.

Згідно зі статтею 3 Закону дія Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми, форми власності та підпорядкування, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців.

Творчі спілки, місцеві осередки творчих спілок є громадські формування відповідно до статті 1 Закону.

Статтею 1 Закону визначено, що у разі державної реєстрації, зокрема, всеукраїнських творчих спілок, суб'єктом державної реєстрації є Міністерство юстиції України; територіальні органи Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі – у разі державної реєстрації, зокрема, регіональних (місцевих) творчих спілок, територіальних осередків всеукраїнських творчих спілок; виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, Київська та Севастопольська міські, районні, районні у містах Києві та Севастополі державні адміністрації, нотаріуси, акредитовані суб'єкти – у разі державної реєстрації інших юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців.

Перелік документів, які подаються для державної реєстрації створення відокремленого підрозділу юридичної особи визначений частиною сімнадцятою статті 14 Закону.

Відомості про відокремлені підрозділи юридичної особи вносяться до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) відповідно до статті 9 Закону.

Статтею 3 Закону визначено, що Законом може бути встановлено особливості державної реєстрації громадських формувань.

Законом України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» (далі – Закон¹) визначено правовий статус професійних творчих працівників, встановлено правові, соціальні, економічні та організаційні засади діяльності творчих спілок у галузі культури та мистецтва.

Відповідно до статті 10 Закону¹ державній реєстрації підлягають усі творчі спілки.

Державна реєстрація всеукраїнських творчих спілок, їх територіальних осередків та регіональних (місцевих) творчих спілок здійснюється в порядку, визначеному Законом.

Державна реєстрація територіальних осередків всеукраїнських творчих спілок здійснюється після реєстрації всеукраїнської творчої спілки.

З моменту реєстрації творча спілка чи її територіальний осередок набувають статусу юридичної особи.

Відповідно до статті 23 Закону¹ з метою здійснення статутних завдань і цілей творчі спілки у встановленому порядку можуть створювати підприємства,

установи та організації з правами юридичної особи для ведення господарської та іншої діяльності, правовий статус яких визначається законодавством України, статутом спілок, а також їхніми власними статутами (положеннями).

Відомості щодо державної реєстрації творчих спілок вносяться до Єдиного державного реєстру та Єдиного реєстру громадських формувань.

Положення про Єдиний реєстр громадських формувань, затверджене наказом Міністерства юстиції України від 19 грудня 2008 року № 2226/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 грудня 2008 року за № 1220/15911 (зі змінами) (далі – Положення), установлює порядок створення, ведення Єдиного реєстру громадських формувань (далі – Єдиний реєстр) і користування ним. Єдиний реєстр – це електронна база даних, яка містить відомості про легалізацію (реєстрацію), зокрема, творчих спілок: всеукраїнських творчих спілок, їх місцевих осередків, регіональних (місцевих) творчих спілок.

Відповідно до пунктів 1.4 та 1.5 Положення реєстратор Єдиного реєстру (далі – Реєстратор) – Міністерство юстиції та структурні підрозділи головних територіальних управлінь юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі, районних, районних у містах, міських (міст обласного значення), міськрайонних, міжрайонних управлінь юстиції з питань державної реєстрації або спеціалісти територіальних органів Міністерства юстиції України, на яких покладено повноваження реєстратора громадських формувань. Реєстратори вносять до Єдиного реєстру відомості про легалізацію (реєстрацію) громадських формувань, здійснюють перевірку найменувань політичних партій, громадських та благодійних організацій, творчих спілок, асоціацій органів місцевого самоврядування за даними Єдиного реєстру та виконують інші функції, передбачені цим Положенням.

Згідно з відомостями Єдиного реєстру Національна Спілка театральних діячів України (далі – Спілка) зареєстрована Міністерством юстиції України 02 лютого 1999 року, свідоцтво № 4, інформація щодо реєстрації (державної реєстрації) Будинку ветеранів сцени ім. Н.М. Ужвій (далі – Будинок ветеранів сцени) відсутня.

Разом з тим відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру 07 червня 2011 року Шевченківською районною в місті Києві державною адміністрацією до запису юридичної особи – Спілки було внесено відомості про створення відокремленого підрозділу юридичної особи – Будинок ветеранів сцени (без статусу юридичної особи) (місцезнаходженням реєстраційної справи Будинку ветеранів сцени є Шевченківська районна в місті Києві державна адміністрація).

29 червня 2016 року Оболонською районною в місті Києві державною адміністрацією було внесено зміни до відомостей про Спілку, що не пов'язані зі змінами до установчих документів (змінено відомості про керівника Будинку ветеранів сцени).

Державна реєстрація змін у складі керівних органів Будинку ветеранів сцени, що містяться в Єдиному державному реєстрі, була проведена 07 листопада 2018 року Київською Філією КП «ЦДР» Садківської сільської ради. Станом на 19 грудня 2018 року виконючим обов'язки керівника Будинку ветеранів сцени є

Відповідно до частини першої статті 35 Закону суб'єкти державної реєстрації за порушення законодавства у сфері державної реєстрації несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

Проте втручання будь-яких органів, їх посадових осіб, громадян, юридичних осіб та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, у діяльність державного реєстратора під час проведення реєстраційних дій, крім випадків, передбачених Законом, забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом (частина п'ята статті 6 Закону).

Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності у сфері державної реєстрації визначений статтею 34 Закону, а процедура розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіального органу Міністерства юстиції України передбачена Порядком розгляду скарг у сфері державної реєстрації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1128 (зі змінами).

Водночас повідомляємо, що до Міністерства юстиції України станом на 19 грудня 2018 року інформації з питань, порушених у Запиті, від Київської міської державної адміністрації не надходило.

З повагою

Перший заступник Міністра

Олена СУКМАНОВА